

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomantka: **Pavla Vavrečková**
Název práce: **The principle of distinction and its implications for the conflict between Israel and the terrorist groups operating in the Gaza Strip**
Datum odevzdání práce: 14. 12. 2021
Rozsah práce: 45 stran vlastního textu (počet znaků odpovídá předpisům)

Aktuálnost (novost) tématu; náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody; kritéria hodnocení práce (splnění cíle práce, hloubka provedené analýzy, jazyková úroveň):

Diplomantka se v anglicky psané diplomové práci rozhodla věnovat tématu principu rozlišení v rámci humanitárního práva, se specifickým zaměřením na Izrael a jeho konflikt s některými teroristickými skupinami. Téma je jednoznačně aktuální, a to nejen ve vztahu Izraele a teroristických skupin, ale obecně v tzv. asymetrických konfliktech, které v současnosti převládají nad těmi klasického charakteru. Téma nebylo při tvorbě psaných pramenů humanitárního práva předvídáno a současná smluvní úprava pro něj proto není zcela vhodná. I z tohoto důvodu se tedy jedná o téma náročné na pochopení množství materie a nejen její analýzu ale i náročnou evaluaci.

Protože princip rozlišování prostupuje humanitárním právem jako celkem, jsou vstupní údaje rozsáhlé. Diplomantka si však s náročným úkolem, který si dobrovolně předsevzala, i přes občasné nepřesnosti, poradila. Aplikace na konkrétní vzorový případ dodává teorii na zajímavosti.

Cílem práce je představit „třetí“ kategorii jednotlivců v rámci humanitárního práva, tj. nikoliv civilisté ani kombatanti, ale někdy nazývaní „nelegální kombatanté“. Kromě zhodnocení problému je cílem práce také zjistit, jestli taková kategorie vůbec má v MHP místo.

Použité metody zahrnují deskripci, analýzu a „case-study“.

Formální a systematické členění práce; ostatní kritéria hodnocení práce; vyjádření k práci:

Po úvodu vymezujícím téma, metody a cíle, se práce nejdříve věnuje vymezení typologie ozbrojených konfliktů a aktérů (státy a ozbrojené skupiny).

Shora zmíněné nepřesnosti někdy ztěžují jasné vymezení analýzy, avšak nezpůsobují ztrátu linie práce. Přesto stojí za to zmínit, že jasnější vymezení typologie ozbrojených konfliktů a jejich přesnější vymezení by byly vhodné.

V první kapitole se diplomantka vyjadřuje i ke vztahu lidských práv a humanitárního práva. Tvrdí, že ne všechno z „law of peace“ přestává v ozbrojeném konfliktu platit. Měla by tedy zodpovědět, jak je právně řešen vztah mezi lidskými právy a humanitárním právem a kde to bylo explicitně stanoveno?

Kapitola 2 se přesouvá k samotnému principu rozlišování a pokračuje v rozboru aktérů přesunem ke kombatantům a dalším kategoriím.

Na straně 30 diplomantka shledává, že v případě splnění „přináležení ke straně“ by teoreticky mohlo jít v případě teroristů o naplnění statutu kombatanta. Stačilo by ale „náležet ke straně“? Nevylučovalo by se to s jinými podmínkami pro naplnění statutu (vyjdeme-li z předpokladu, že teroristé nejsou příslušníky regulérních ozbrojených složek)?

Ve třetí kapitole se diplomantka věnuje navrhovaným úpravám zvláštních kategorií a ve čtvrté zjištěné poznatky interpretuje ve vztahu k případu izraelsko-palestinského konfliktu.

U kapitoly 4 naplno platí shora uvedené, že linie vede správně, ale závěry nejsou vždy dokonalé (což však lze přičíst složitosti tématiky, která je v porovnání s jinými diplomovými pracemi značná). Bylo by například vhodné si uvědomit, že je-li mezinárodním ozbrojeným konfliktem ten, kde proti sobě používají sílu dva nebo více států, a nikoliv mezinárodním ten, který se odehrává na území jednoho státu bojujícího proti ozbrojeným skupinám, či když ozbrojené skupiny na území jednoho státu bojují proto sobě, pak je otázka, jaký režim platí, když ozbrojené složky jednoho státu bojují s nestátním aktérem na území jiného státu (ale přitom nebojují s ozbrojenými složkami onoho druhého státu)? A nejde přitom ani o okupaci (či lépe řečeno je sporné, jestli jsou její podmínky naplněny). Proto pak ani nemusí být tak důležité, že se použije vnitrostátní právo (konec úvodu ke kapitole 4).

Práce identifikuje relevantní úpravu a přináší zajímavé poznatky a podněty, jakkoliv lze s některými polemizovat (což koneckonců činí doktrína sama). Cíl práce tak byl naplněn. Množství použitých pramenů je reprezentativní a zahrnuje práce psané především cizojazyčně, nevyhýbá se však ani některým zdrojům českým. Forma odkazování na zdroje je jednotná, doporučoval bych však neodkazovat na mezinárodní smlouvy (alespoň poprvé) jen názvem, ale i UNTS kódem a daty sjednání a vstupu v platnost. V práci se vyskytuje malé množství překlepů a stylistických chyb, které lze někdy přičíst na vrub použití cizího jazyka.

Doporučení:

S ohledem na shora uvedené práci doporučuji k obhajobě a s podmínkou zodpovězení položených otázek navrhuji klasifikační stupeň „výborně“.

V Kolíně nad Rýnem, dne 2. února 2022,

JUDr. Milan Lipovský, Ph.D.
vedoucí práce